

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA:	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HIRDETÉSEKET	BUKARESTBEN:
3 LEI	Évente 500 lei Félévre 270 Negyedévre 140 Havonta 52	Évente 600 lei Félévre 320 Negyedévre 170 Havonta 60	BRAȘOV—BRASSÓ, Kapu-ucca 64—66. szám. Telefonszámok Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Évente 800 lei Félévre 500 Negyedévre 250	Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókja! vesznek fel. APRÓHIRDETÉSEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók	4 LEI Vasárnap 5 LEI
4 LEI	Kézbesítési díj havonta 10	Bérmintve postán küldve		A portódíjak emelése esetére az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.		

XXX. ÉVFOLYAM.

BRASOV-BRASSÓ, 1924. május 24. (Szombat)

119. SZÁM.

Az egyesülés

Nagy nemzeti ünnepét üli holnap Nagyrománia népe. Ama korszakos történelmi esemény fordulóját, hogy a románok évszázados álma teljesedett, s mindazon tartományok és területek, melyek idáig idegen jogar alatt hordozták a román faj gyermekeit, immár egy test, egy lélek, egy ország, egy királyság hatalma körébe tartoznak. Nem csodáljuk, ha minden román át van hatva a mesebeli varázslat és megváltás e ragyogó napjának a fényétől, a melegétől, a jelentőségétől, a valóságától; a történelem csak kevés népnek és csak nagyon kivételesen adott ilyen meglepő ajándékot, ilyen váratlan, rendkívüli gazdagodást, ideáloknak és érzéseknek, érdekeknek és követeléseknek ilyen teljes, ilyen hatalmas, ilyen nagyszerű megvalósulását.

A régi román királyság aránylag kis területe és kis lakossága óriási módon megnövekedett. Erdély és a Bánát, Máramaros és a Körös vidéke, Dobrudza és a Várnégyszög, Bukovina és Bessarabia Oromániával együtt egészen új, impozáns arányú birodalom jellegét öltötte, melynek közel husz millió lakossága is a világhatalmak sorába sorozza Romániát. És még az is megadta ennek a szép és szerencsés országnak, hogy eme nagy terület birtoklását és biztonságát olyan szövetségek, szerződések, kapcsolatok és körülmények erősítik, melyek szükség esetén érvényt is tudnak szerezni annak a pecsétnek, melyet a népek és területek által kötésekre ütöttek. Nagyrománia, az egyetlen Oroszország kivételével, mely hozzájárulását a nagy európai orszízkodáshoz megtagadta, minden irányban megnyugtató garanciákat élvez. Így a május tízedike azzal a gondtalan, örömteli érzéssel ünnepeleből, hogy Nagyrománia területi integritását és egységét komoly veszedelem nem fenyegeti.

A diadalmas, külső egység egymagában azonban, még a fizikai biztonság legteljesebb tudata mellett sem elegendő; belső egysége is szükség van. Nem afféle kényszerű egységre, melyet a hatalom a maga rendjével, eszközeivel, erejével diktál a népekre, hanem amaz önkéntes, magától adódó lelki egységre, melyet a polgárság minden kategóriájának megelégedése, a jogainak, szabadságának, jólétének tudatából fakadt odaadása terem meg. A sok országból összekovácsolt Romániának sok nem román népeleme is van. Sokféle virág a nagy kertben, mindegyik egyformán szomjazó levegőre, napfényre, szerető és szakértő gondozásra. Jaj annak a kertnek, s annak a gazdának, ahol a kertész egy szép virágot, egy értékes gyümölcsfát csak azért mellőz, el hanyagol, elszorvaszt, mert neki nem tetszik ama virág illata, ama gyümölcs íze. Mintha nem a kert szépsége, harmóniája és hasznossága, s a gazda szerencséje, öröme, jóléte volna a fontos!

Az egység ragyogó ünnepén, amikor különösen a román faj egymásra találásának és összeforrásának ünnepét élvezik, nem szabad elfelejteni azokat a milliókat sem, akik bár akarattuk és érzésük ellenére váltak Románia polgárává, ma az alkotmány és az emberiség törvényei alapján egyenlő részesülnek az államtestnek, de a jogok és kötelességek összességének is. Minden fajnak meg vannak a maga

erényei és hibái, de végzetes bűn volna, ha az uralkodó román fajnak csak az erényeit, s a más fajoknak csak a hibáit vennék számba, ha abba a belső egységbe, melyet a lelkek uniójának neveznek, a romániai magyarság kiváló értékeit is bele nem foglalnák. Itt is égni kell a rómaiak ama szent tűzének, mely összekötő kapocs volt a család tagjai közt, s amelynek kialakítása az egész házra veszedelmet jelentett. Hadrian császár mondta: egy római csá-

zárnak egyszerre mindenféle nemzetiségűnek kell lennie. És Marcus Aurelius nemes lelke előtt olyan szabad állam eszményképe lebegett, mely a törvények előtti egyenlőségre van alapítva.

És kell-e egyéb a lelkek harmonizálásához, az érzések, az indulatok egységéhez, mint megadni mindennek, ami őket megilleti, mindazokat, kik egy földnek, egy hazának a gyermekei?

Bratianu nem megy

A miniszterelnök nagy beszéde a liberális párt színe előtt
Mi van a király londoni nyilatkozatával?

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, május 22. A liberális párt, miután a kormány feje szükségessé látta a nagy ellenzéki mozgolódás sokkal szemben a párt tagjaiba friss életelixirt csepegtetni, tegnap este hat órakor többségi értekezletet tartott. Ennek az értekezletnek fő érdekessége volt Bratianu Jonel miniszterelnöknek éppen ezekkel az ellenzéki mozgolódásokkal szemben való megnyilatkozása, kimondván kerekén: a kormány pedig el nem megy helyéről, hiába áskálódik az ellenzék. Ez volt a hosszú beszéd magva, de fő érdekessége az az indokolás, amellyel Bratianu a kormány hatalomhoz való elszánt ragaszkodását magyarázni igyekezett. Azt mondta ugyanis a miniszterelnök, hogy a kormány nem mehet még, nem hagyhatja el a helyét, azért nem, mert azt a programot, amelyet maga elé tűzött, még nem valósíthatta meg s abból még igen sok vár megoldásra. Hát ez az. De ugyan látott-e Bratianu Jonel olyan kormányt, amelyik azt mondta, hogy: na, amit akartam, elvégeztem, megyek pihenni, átadom másnak a helyemet. Nem, ilyen kormányt Bratianu Jonel nem látott, mert amióta parlamentarizmus a parlamentarizmus, azóta minden kormány csak akkor megy a helyéről, amikor az események és idők parancsoló szükségessége erre kényszeríti. S Bratianuék sem saját jószántukból mennek majd az ország kormányáról a megérdemelt pihenésbe, hanem akkor, amikor a helyzet szava ezt kéri, feltétlenül parancsolja. A helyzet pedig ma már túlért arra, hogy Bratianuék elhagyják helyüket. Ennek be kell következnie, mert csak még néhány hónap a liberális munkából és Románia úgy belpolitikailag, mint külpolitikailag a menthetetlenség előtt áll.

A liberális párt jelentőségteljes szerdai értekezletéről, amely a külügyminiszteriumban folyt le, a következő tudósítás számol be:

Az értekezletre összegyűlt kormány párti képviselők hangos éljenzéssel fogadták a belépő Bratianu Jonel miniszterelnököt, aki az értekezlet megnyitása után tüstént beszélni kezdett.

„Nem megyünk!”

— Az utóbbi időben — mondotta — olyan hírek terjedtek el, amelyek szerint a kormány még május hó folyamán lemond. Nem igaz: nem megyünk. Ezeket a híreket csak olyanok terjesztik, akik azt hiszik magukról, hogy érdekelve vannak a jövődő kormány alakulásában. Mi a hatalmat olyan program alapján vettük át, amelynek

eddig csak egy részét valósíthattuk meg, de azt jól valósítottuk meg. (?)

Rendeztük az ország pénzügyeit, (?) egyensúlyba hoztuk a költségvetést, az országra nézve igen sok hasznos törvényt alkottunk, s adósságaink nagy részét kifizettük. (?) Most kezdjük meg programunk második részének megvalósítását,

azzal, hogy emelni fogjuk a termelést és rendbehozzuk az államszervezetet. Kormányon maradunk és megvalósítjuk programunkat, bármilyen legyen is az ellenzék akciója, és bárholnan jöjjön is az. Az ellenzék egyes csoportjai tanácskozással veszítik drága idejüket, más csoportok pedig azzal, hogy kormányzási programokat kovácsolnak. Tudjuk azonban, hogy ezek a végeredményben az ország rendjének felborításával akarják a kormányt helyéről eltávolítani.

Bratianu fenyegetőzik

Pedig az országnak szüksége van erre a rendre, melyet mi állítottunk helyre. Biztosíthatok mindenkit arról, hogy

kormányzásunkban van elég energia arra, hogy a rendbontás minden kísérletét elnyomjuk. Ha az országban való törvények nem lesznek erre elegendők, úgy bizonyos, hogy a parlament a rend fentartása érdekében megszavazza a kivételes törvényeket is.

„Az ellenzék nem félünk!”

— Az ellenzékkel pedig, akár egységesen lép fel ellenünk, akár nem, nem félünk. Mi már végigküzdöttünk egy harcot az ellenzék szolidáris támadásával szemben, láttunk már ilyesmit és ellentáltunk.

Az ellenzék meg nem bukthat bennünket, mert nem áll ehhez hatalom a rendelkezésére. Az egyetlen élethépes organizáció a liberális párt, (?) s ezért nekünk kell tovább folytatnunk a kormányzást.

— Az ellenzék a király londoni nyilatkozatát akarja felhasználni ellenünk. Erre csak azt válaszolhatjuk, hogy a király éppen eléggé ismeri a kormány gazdasági politikáját, s ha ez ellen kifogásokat akarunk emelni, úgy azt megteheli itt az országban, s nem kellene azért külön Londonba mennie. Kérem a képviselő urakat, bizzanak to-

vábbra is a kormányban, úgy mint eddig.

Duca a király külföldi utjáról

Bratianu Jonel miniszterelnök beszéde után Duca külügyminiszter szólt fel, aki a király külföldi utjáról nyilatkozott. Felette érdekes beszéde, a melyben kiterjeszkedik a kormány gazdasági politikájára is, a következő volt: — Az a fogadtatás, amelyben az uralkodópárt Franciaország, Anglia és Svájc részesítette, fényes volt, nemcsak annak hivatalos külsőségeiben, hanem főként a szimpátiának meleg megnyilvánulásában, amellyel ezeknek az országoknak sajtója és lakossága fogadta őket. Ha valaki megkérdezné tőlem, hogy hol fényesebb a fogadtatás, ki kelene jelenetnem, hogy nem tudnék válaszolni, annyira meleg volt az mindenütt. Határozottan megállapíthatom, hogy e meleg fogadtatást az a tudat irányította, hogy a román uralkodópár olyan országot reprezentál, amely a világháborúban vitézül harcolt nemzeti egységének megvalósításáért és mely most elszántan folytatja a béke és a nemzetközi szolidaritás politikáját.

Majd áttérve a király londoni beszédére, a következőket jelentette ki: — Azt kérdezték, hogy mi az igazság a királynak Guildhallban tartott beszédéből? Igazán felette meglepett az a sok kommentár, amellyel ezt a beszédet kísérték. Pedig a valóság az, hogy

a külföldi tőkének az ország gazdasági önállósítása céljából való igénybevétele teljesen fedi a jelenlegi kormány politikáját.

Egyébként is, azt hiszem, ha a királynak ellenvetése volna e politika ellen, nincs szüksége arra, hogy ezt a külföldön mondja meg, hiszen mellette állt külügyminisztere. London lordmajorjának kijelentése a külföldi tőkével való együttműködésre vonatkozólag teljes igazolása annak a politikának, amellyel Bratianu Vintila pénzügyminiszter mindenkor hirdetett.

— Úgy látszik, az ellenzék nagyon kifogyott az érvekből, hogy ilyen eszközökhöz folyamodik. Vannak nemzeti ügyek, amelyekre nézve jobb, ha azoknál a pártok nem vitatkoznak.

Megszólalnak az ellenzék vezérei

Bratianu Jonelnek a tegnapi kisebb ségi értekezleten mondott kijelentései az ellenzéken érthető felháborodást keltek, s annak különösen az a passusa, amelyben kivételes törvényekkel fenyegetőzik.

Az ellenzék vezérei közül a választ elsőnek Maniu Gyula, a nemzeti párt vezére adta meg, aki a következőket mondotta:

— Bratianu bárkinél is jobban tudja, hogy nincs az országban egyetlen ember sem, aki a rendet felakarná borítani. De azt is nagyon jól tudja, hogy nincs az országban egyetlen ember sem, aki nem szeretne megszabadulni az ő kormányzásától. Az ország népe nagyon jól tudja, hogy milyen politikai fegyverekre van szüksége ahhoz, hogy ezt keresztülvigye, s a rend felborítása teljesen felesleges. S a mit a legjobban tud maga Bratianu miniszterelnök is, az az, hogy

aki fenyegetőzik az gyenge, és aki fél, az együgyű.

Averescu tábornok a következőket mondotta válaszul Bratianu beszédére:

— Bratianu Jonel önmagát csapja be akkor, amikor a rend felborításáról beszél. Az országban rend van, s aki azt felborítja, az épen ő. Igaz, mi a kormány megbuktatásáért harcolunk, de ennek elérésére nem fogunk megmenedezett eszközöket használni. És bizzuk csak az illetékes hely döntésére és elhatározására azt, hogy ki kövesse a liberális pártot a kormányzásban.

Trancu Jassy ezt mondotta:

— Bratianu Jonel megnyilatkozása és fenyegetőzése Protopopow szerű. A miniszterelnök ezzel a nyilatkozatával tanúságot tett vakmerőségéről.

A legélesebb agitáció azonban a parasztpártban indult meg a miniszterelnöki deklaráció nyomán. A párt egyik Bukarestben tartózkodó vezetőfőnöke a következőket mondotta:

— Bratianu fenyegetőzése a legtisztább képét adja a helyzetnek. Bratianu támadja az ellenzékét és vitatkozik a királlyal, ami azt jelenti, hogy vitatkozik az ellenzékkel és megint a királyt. Világos, hogy Jonel enerváltságát az a tudat idézte elő, hogy végleg távoznia kell csúfos bukással a politikai életből.

Taffari herceg Párisban

Az ethiopiai birodalom régensét nagy ünnepséggel fogadták

PÁRIS, május 22. Franciaországnak a kormány és parlament. válság legfőbb napjaiban is gondja van rá, hogy azokat az érdekszalakat, melyek a főle távolabb álló népekhez is fűzi, udvariassággal és ünnepléssel minél szorosabbra fűzze.

Legujabban, mint egy párisi tudósítás jelenti, Taffari Makone herceg, az ethiopiai birodalom régense, az abessíniai Zoolamon királyig és Saba királyonig vezető vissza, érkezett a francia fővárosba. Bár mint prezumpatív trónörökös, nem fogadták az uralkodókat illető teljes disszel, Taffari herceg és országa mégis meg lehetne elégedve. Ünnepek fogadtatás a pályaudvaron, Millerand köztársasági elnökkel, Poincaréval, a Marseillaise és az ethiopiai himnusszal, katonai tisztelettel. Szállás a Palais d'Orsay, majd fogadtatás az Elysée-palotában, később a Hotel de Villeban, ahol a szajnai prefekt üdvözölte. A herceg gyermekei számára pompás ajándékokat nyújtottak át. Az Elysée-ben Millerand és neje fényes ebédet adtak Taffari ras tiszteletére. Az elnök nagy pohárköszöntőt mondott, melyre a herceg ékes beszédben válaszolt.

Taffari herceg el lehet ragadtatva főnyes párisi fogadtatásával, mely egyúttal Ethiopia jelentőségének is a méltánylása.

Tirpitz Ludendorff tanácskozásai kéri

BERLIN, május 22. A Berliner Tageblatt értesülése szerint Tirpitz admirális akít a német nemzetiek állítólag birodalmi kancellárnak akarnak jelölni, érintkezésbe lépett Ludendorffal és megkérte, hogy frakciójával együtt jóindulattal fogadjon állást a német nemzetiek és polgári középpártok koalíciójával szemben.

Mindemellett azonban azok a tanácskozások, amelyeket a német nacionalisták a centrummal és a mérsékelttel egy parlamenti blokk létrehozása érdekében folytattak, kudarcot vallottak. A blokk érdekében megindított tanácskozások főként a személyi kérdésein akadtak meg, mert a nemzetiek Tirpitzet akarják a kancellárság élén látni, míg a mérsékeltnek Marx személyéhez ragaszkodnak.

A birodalmi gyűlést május 27-én délután három órára egybehívták.

Teliesen újonnan gyárilag javított,
20 személy befogadására

alkalmas Büssing-gyártmányu

csukott autóbusz

eladó.

Megtekinthető: „ECONOMIA” Kereskedelmi és Ipari R. T. Oradea-Mare,
Str. Mihai Viteazul No. 1. Telefon 8-58.

Rador 2099 561

Magyarországon megalakult a parlamenti ellenőrző bizottság

Elfogadta a Ház a magyar-török barátsági szerződést — A magyar kereskedelem hivatása magaslátán áll

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BUDAPEST, május 22. A magyar képviselőház névszerinti szavazással megválasztotta a szanálási időtartamra a parlamenti ellenőrző bizottságot. A harminchárom tagu bizottság kebelébe a következő nemzetgyűlési képviselők jutottak be: Apponyi Albert gróf, Biró Pál, Czettler Jenő, Drehr Imre, Erőd Harrah Béla, Ernst Sándor, Farkas István, Gömbös Gyula, Hajós Kálmán, Haller István, Hegyeshalmy Lajos, Heinrich Ferenc, Horánszky Dezső, Hoyos Miksa gróf, Iglódi Szabó Ignác, Ivády Béla, Kállay Tibor, Kenész Béla, Marsel Ferenc, Mayer János, Neubauer Ferenc, Örfy Imre, Peidl Gyula, Peyer Károly, Ráday Gedeon gróf, Rupert Rezső, sokorópátkai Szabó István, Szakács Andor, Szilágyi Lajos, Temesváry Imre, Ulain Ferenc, Vázsonyi Vilmos és Wolff Károly.

Idegesség a vámtarifa miatt

A nemzetgyűlés ezután egyhangulag elfogadta a török köztársasággal kötött barátsági szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

Ezután betérjett a Ház elé a vámtarifa javaslatot. Elfogadása érdekében Walkó Lajos kereskelemügyi miniszter emelkedett szólásra.

— Minthogy Magyarországnak — mondta Walkó miniszter — mások a gazdasági feltételei, mint voltak a monarchiáé, a kormány elhatározta, hogy új vámtarifát alkot. Először beakarjuk várni, amíg a valuta az egész világon stabilizálódik, de ezt a tervünket legutóbb elejtettük. A javaslatban négy évi munkánk van összefoglalva s az anyag feldolgozása az összes érdekeltek részvételével történt. Bár vannak már külföldiakkal kötött szerződéseink, de azt hisszük, hogy ezekkel az államokkal célszerűbben visszük keresztül a tárgyalásokat egyszeresen megállapított vámtarifa alapján, amiben a népszövetség is segítséget fog.

Majd a kereskedelmi mérlegről beszélt. Szembeállítja az exportot az importtal, majd azt mondta, hogy a mennyiben rossz terméseten nem tudna exportálni Magyarországot, úgy importálni sem fog tudni, miáltal a valutája rögtön leromlik. Ez az utóbbi időben gyakran tapasztalható volt. A mezőgazdasági termelés mellett megfelelően fejlesztendő az ipar is, ami annál is könnyebb, mert ebben a szakmában Magyarországon sokan várnak elhelyezkedésre, tehát az ipar fejlődésének első feltétele meg van. Lényeges az, hogy Magyarország mostani 14—18 millió aranykoronás vámbevétele 40 millióra emeltesse, amikül, hogy a fogyasztásban csökkenés álljon be, amit a miniszter szerint a vámtarifával el lehet érni.

Megérti az általános idegességet a javaslatl szemben, mert a kereskedők féltik a régi összeköttetéseiket; azt hiszik, hogy ezt ujjakkal kell kicserélni és féltik a kereskedelmet.

— De én nem féltsem — mondja — a miniszter. Én nem féltsem, mert az a meggyőződésem, hogy a magyar kereskedelem annyira hivatása

A jugoszláviai ellenzék proklamációt intézett az ország népéhez

BUKAREST, május 22. Az a tény, hogy Sándor jugoszláv király, más kivétel útát a több mint egy hónapig tartó válságból nem találva, az eredménytelen kísérletek egész sorozata után újból kénytelen volt Pasics Nikolt a kabinetalakítással megbízni, óriási felháborodást keltett a szkupstina ellenzéki pártjaiban. A felháborodás érthető, hiszen Pasics a jelenlegi parlamenti helyzetben csak a parlament kisebbségben maradt pártjaiból kénytelen megalakítani a kormányt, hiszen az ő pártja a horvát ellenzéknek a parlamentbe való bevonulásával kisebbségben maradt.

Az ellenzéki blokk most az SHS állam népéhez proklamációt intézett, amelyben megállapítja, hogy a Pasics-féle kisebbségi kormány megalakulása beláthatatlan következményekkel fog járni, amiért az ellen

magaslátán áll, hogy megfogja találni azt az utat, amely saját és az ország boldogulásához vezet. A vámtarifa nyomán nem állhat elő drágulás — sőt ellenkezőleg. Az a fontos, hogy ne álljon elő folyton átmeneti állapot, amelyből a fogyasztóra és a termelőre terhek hárulnak. Hogy ez nem fog bekövetkezni, azért vállalom a felelősséget.

Törvényszéki elnök, aki vérrokona Francia Kissnek

Az első interpelláló Fábián Béla a csongrádi merénylet ügyében kérdezi az igazságügyminisztert, van-e tudomása róla, hogy a főtetteseket, a Piroskai fivéreket 300 hold kaució ellenében szabadlábra helyezték. Van-e tudomása róla, hogy a csongrádi és a budapesti bombamerénylet bűnügyében az eltussolás jelei mutatkoznak. Van-e tudomása róla a miniszternek, hogy Piroskákat Csongrádon ténnyel fogadták. Van-e tudomása róla, hogy a kecskeméti törvényszék elnöke, akinek vezetése alatt áll Francia Kiss Mihály bűnügye, részt vett Francia Kiss családi ünnepélyén, s végül mivel hajlandó bizonyítani a miniszter az igazságszolgáltatás pártatlanságát.

Pesthy Pál igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy Piroskákat Csongrádon csak a hozzátartozóik fogadták, s egyik barátjuk halkán megéljenzte őket. Másnap egymás között mulatoztak a Kazinczy-vendéglőben, azonban ez alkalommal nem hangzottak el ünnepélyes beszédek, s az elhangzott magántermészetű szónoklatok nem merítik ki a bűncselekmény feldicsérésének ismérvét. Majd kijelenti a miniszter, hogy Kiss János, a kecskeméti törvényszék elnöke, tényleg részt vett Francia Kiss Mihály esküvőjén, de ez akkor volt, amikor Francia Kiss ellen még nem volt folyamatban büntető eljárás. Különben is vérrokonságban van egymással a törvényszéki elnök és Francia Kiss Mihály. Végül kijelentette, hogy Piroskák ügyét azért tárgyalják Szolnokon és nem Szegeden, hogy ott nyugodtabban legyen letárgyalható a bűnügy.

Ujabb tízezer állami tisztviselőt bocsátanak el

A köztisztviselői státus csökkentésének munkálatai megkezdődtek. Az állami tisztviselők közül július 1-ig öt-százalékos bocsátanak el, ami nem kevesebb, mint tízezer embernek felel meg.

Szombaton alakul meg a Magyar Nemzeti Bank

A 8 Órai Ujság beavatott helyről arról értesül, hogy a Magyar Nemzeti Bank május 24-én tartja meg alakuló közgyűlést és június első napjaiban megkezdik rendes működését. A tervbe vett ércpénz veréséről egyelőre nincsen szó.

zékai blokk magáról minden felelősséget elhárít. A proklamáció szerint az új kormány előtt két lehetőség áll: vagy elnapolni alkotmányellenesen a szkupstinát, vagy feloszlítani, hogy az új választásokon erőszakosságokkal új többséget szerezzen magának. Végül megállapítja a proklamáció, hogy a Pasics-kormány iránt a népnek nincs bizalma, s az ellenzék a parlamentáris felelősséget nem vállalhatja.

Hétfőn lesz a döntő értekezlet a nemzeti párt és a parasztpárt ügyében

BUKAREST, május 22. (Rador) A nemzeti párt és a parasztpárt között folyó fuzió tárgyalások szakadatlanul tartanak, végleges határozatot azonban addig nem hoznak, míg Lupu dr. külföldi útjáról vissza nem tér. Ez valószínűleg hétfőn megtörténik, s a döntő tanácskozást már hétfőn este megtartják.

Ha a sorompó nincs leengedve

Érdekes tárgyalás a brassói bíróság előtt

— A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, május 22. Jellegzetes vasuti baleset utójátéka pergett le a brassói büntetőbíróság legutóbbi tárgyalásán. Három évvel ezelőtt, május 20-án Szöcs József és felesége középjait lakók Brassoól szekérrel hazafelé tartottak. Midőn Apácához értek, a kocsit és a vasutvonal kereszteződésénél a sorompó nem volt leengedve. Szöcsék felhajtottak a vasuti töltésre, azonban

épen ebben a pillanatban haladt át a sorompónál a tehervonat, amely a vágányokra került szekeret pozdorjává zúzta.

A szekérben ülő Szöcs Józsefné az elszennvedett sérülések folytán nyomban szörnyethalt, míg Szöcs József rendkívül súlyos belső sérüléseket szenvedett.

A brassói ügyészség Gyárfás Zsigmond apáczai vasuti őrt tette felelőssé a történetért és vádiratot nyújtott be ellene a közbiztonság veszélyeztetése miatt. A tárgyaláson Gyárfás Zsigmond kijelentette, hogy ő szabályszerűen leengedte a sorompót, de az volt a baj, hogy a teljes »trappban« haladó szekér az esti homályban teljes erejével neki-szaladt a sorompónak, amelyet eltört. Így jutott a szekér a kritikus pillanatban a vasuti vágányokra. A tanuként kihallgatott mozdonyvezető és a fűtő szintén úgy emlékeztek a dologra, hogy a katasztrófa megtörténte után eltörve látták a sorompót, de annak szerintük nem a baloldali, hanem a jobboldali rudja volt eltörve, holott a halálszekér az ellenkező oldalról jött.

A bíróság elrendelte a bizonyítás kiegészítését és a helyszíni szemlét, a melynek lefolytatására bizottságot küld ki a bíróság. Ennek tagjai Seid Gusztáv dr. törvényszéki bíró, Panculescu Tivadar ügyész és Bucur Rudolf jegyző. A helyszíni szemle eredménye fogja eldönteni az érdekes bűnpör sorsát.

Ujabb merénylet készül a kisebbségi iskolák ellen

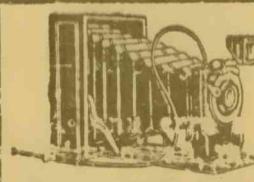
BUKAREST, május 22. A Lupta ma megjelent számában közli, hogy Anghelescu közoktatásügyi miniszter most dolgozik azon a törvényjavaslaton, a melyvel a magániskolák ügyeit óhajta rendezni. A Lupta szerint a javaslat ki fog terjeszkedni azokra a kisebbségi iskolákra, amelyek a kormány szerint nem respektálták a kormány által kiadott rendelkezéseket, s azokat az állam kezelésébe fogja átutalni. A tudósítás szerint a készülő törvényjavaslat újabb megszorításokat fog a kisebbségi iskolák számára tartalmazni.

A mai minisztertanács

BUKAREST, május 22. Ma délelőtt tíz órakor minisztertanács volt, amelyen Duca külügyminiszter hosszú expozéban foglalkozott a király külföldi útjának eredményével. A nyilatkozat részleteiről a sajtónak semmit sem hoztak tudomásra, beavatottak azonban azt mondják, hogy a mai minisztertanácsban a kormány önmaga előtt is elismerte, hogy külföldi kölcsönre semmi kilátása sincs. Ezután még néhány készülő törvényjavaslatot tárgyalta le a minisztertanács, amely tízenkét órakor ért véget.

Csatlakozik-e az Unió a hágal döntőbíróhoz?

WASHINGTON, május 22. Coolidge elnök ma magához hívatta a republikánus vezéreket, s közölte velük, hogy még a kongresszus elnapolása előtt javasolni fogja az Unió csatlakozását a hágal döntő bírósághoz, Lodge szenátor javaslatával szemben.

Vidéki amatőr
fényképezők
kérjenek

ajánlják

POLITEI fotoarhăzului CAREN-MARE
Nagyaroly : Videki székfűzés.

MacDonald és Mussolini találkoznak

Az új jóvátételi konferencia egy hónapon belül összeül

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

LONDON, május 22. Az angol sajtó, de az angol politikai körök is biztosra veszik, hogy MacDonald legközelebb találkozni Mussolinivel. Ez a találkozás hasonlatos lesz a Poincaréval tervezett Chequersi találkozáshoz, s már arra is számítanak, hogy az új jóvátételi konferencia már egy hónapon belül összeül, hogy a szakértők javaslatairól tanácskozzék.

Az olasz lapok egyértelműleg viszszautasítják a párisi Tempsnek Mussolini és az olasz politika elleni támadását. Az olasz lapok szerint a Temps támadása a francia bosszúság jele, mert

Olaszország befolyása a kis-antanttra egyre növekszik.

A Giornale d'Italia azt írja, hogy az olasz-belga találkozó bebizonyította a két országnak a békére és a konszolidációra való törekvését, majd ugyanez a lap hangsúlyozza annak szükségességét, hogy Németország gazdasági és területi egységét mielőbb helyre kell állítani, mert Németország Európa gazdasági kötelékében egyik legfontosabb tényező.

Jól értesült körök szerint Mussolini a belga miniszterrel megegyezett, hogy Németországgal szemben a jövőben csupán valamennyi szövetséges állam hozzájárulásával lehet szankciót alkalmazni. Különleges intézkedésekre szükség nincs, mert a versaillesi szerződés a kötelezettségek nem teljesítése esetére ugysis intézkedik. A jóvátételi bizottság továbbra is a legfelsőbb döntő fórum marad. A lapok kiemelik a milánói értekezlet jelentőségét a jóvátételi kérdésben, s hangsúlyozzák, hogy Olaszország most már kilépett külpolitikai rezervátságából, sőt kezébe vette az új politikai vezetést.

Egy körözött betörő rejtélyes halála

Összekötözött hullát fogtak ki a Szeben patakából — A gyilkos, aki igazolvánnyal látja el áldozatát

A Brassói Lapok tudósítójától.

MARAMAROSSZIGET, május 22. Rejtélyes bűneset foglalkoztatja most a rendőrhatalósokat. Április 26-án Nagyszeben környékén egy hullát fogtak ki a Szeben patakából. A hulla valóságos guzsba volt kötözve, kezét, lábát és a nyakát erős zsineggel kötötték meg, a boncolás pedig megállapította, hogy a hulla 2—3 hétig volt a vízben. A nyomozó csendőrség előtt kétségtelemmé vált, hogy bűntény történt, sőt a hulla zsebében talált vízhatalm táskából előkerült irások alapján azt is megállapították, hogy a hulla Molosít Dumitru 27 éves szerelő, maramarosszigeti lakos holtteste. A csendőrség Molosít szüleinek felmutatta a hulláról levágott ruhadarabokat és Molositék felismerték azokban a fiuk ruháit. A hullát eltemették és a csendőrség a nyomozás adatait átadta a nagyszebeni rendőrségnek, ahol Lutsch rendőrbiztos tovább nyomozott az érdekes ügyben, amely mára szenzációs fordulatot vett.

Lutsch rendőrbiztos ugyanis megállapította, hogy a Cibin folyóból kifogott hulla azonos az országosre körözött Molosít Dumitruval, aki nemrég a szebeni katonai kórházból szökött meg. A rendőrbiztos tegnap Maramarosszigetre érkezett, hogy Molosít ügyében a nyomozást lakóhelyén folytassa le. Itt összeállították a

Molosít előéletére vonatkozó adatokat, amelyek meglehetősen érdekes részleteket tartalmaznak.

Molosít Dumitru az elmúlt évben szabadult ki a szigeti ügyészség fogházából, ahol nyolc hónapig ült csempészés miatt. Kiszabadulása után hónapokig munkánélkül csavargott a városban és felesége családjának a nyakán élősködött. Január 6-án ismeretlen tettes behatolt a Vigadó épületben levő mozirodába és dr. Mérei Ferenc igazgató íróasztalából 37000 lejt elrabolt. A rendőrségen Kovács detektív vette kezébe az ügyet és pár nap alatt kiderítette, hogy a betörést az időközben megszökött Molosít követte el, aki állandóan a mozi személyzetéhez tartozó családja lakásán és a mozi épületében csatangolt.

Mikor Molosít a pénz egy részével Szigetről megszökött, egyenesen Nagyszebenbe ment, ahol a katonaságnál jelentkezett a hátralevő három hónap leszolgálása végett. Kovács detektív leutazott Szebenbe, elővette Molosítot, akinél még tízezer lejt talált és magával akarta hozni Szigetre. A katonai hatóság azonban csodálatosképpen vonakodott a betörőt a civil hatósá-

goknak átadni és nem adta ki Molosítot, aki január 13-án beteget jelentett és pár nap múlva meg is szökött a kórházból. Azóta a szebenkörnyéki falvakban kóborolt és mindenütt lopással tartotta fenn magát. Ez időtől fogva Molosít nem adott hírt magáról.

A Szeben-patakából kifogott hulla arca a felismerhetetlenségig fel volt puffadva és csak a zsebében talált, Molosít névre kiállított fascista igazolvány és a hulla felismert ruhái bizonyították a személyazonosságát. Maramarosszigeten azonban szavahihető tanu jelentkezett, aki azt állította, hogy két héttel ezelőtt találta a körözött Molosítot Bukarestben, aki ott mint soffőr szerepelt. Ez a körülmény aztán azt a gyanút kelti, hogy Molosít gyilkosságot követett el és hogy magáról a rendőrség figyelmét elkerülje, áldozatát saját ruhájába öltöztette, gondosan becsomagolt igazolvánnyal látta el, majd összekötözve a folyóba vetette. A nyomozás most ebben az irányban folyik tovább és nem lehetetlen, hogy rövidesen szenzációs eredményeket is fog felmutatni.

„Nemzetünk minden szellemi kincsét Rómának köszönhetjük“

A lugosi görög katolikus püspök nyilatkozata

A Brassói Lapok tudósítójától.

TEMESVAR, május 22. Niculescu Sándor dr. lugosi görög katolikus püspök, aki vasárnap és hétfőn Temesvárott tartózkodott, munkatársunknak kijelentette, hogy a Rannicul Valce-i püspökkel szemben, aki a konkordátumról írt, meg volt az a szatiszfakciója, hogy az interjú után, amit ő az Univerzumnak adott és amelyben a Rannicul Valce-i püspök állításait megdöntötte, Lepadatu kultuszminiszter nyíltan kijelentette, hogy a konkordátum megkötése a szent székkel az állam szempontjából is abszolút szükséges.

Hogy mikor kötik meg a konkordátumot? Erre a kérdésre ezt válaszolta a püspök:

— Egyetlen párt sem zárkozhatik el a konkordátum megkötése elől, ha kormányra jut. Ezideig már az Averescu-kormány, valamint a jelenlegi kormány ismerte el a konkordátum feltétlen szükségességét. Annál inkább kell majd ezt elismernie, mondjuk, a Maniu pártjának. Maniu a mi viszonyainkat épen olyan jól, ha csak még behatóbban nem ismeri, mint az előbb említett két párt emberei és a helyzetünket még fokozottabban méltányolni

tudja és fogja, mert méltányolnia kell. A konkordátum létrejöttének pontos idejét természetesen megjelölni nem tudom. Lepadatu dultuszminiszter Banu volt miniszter mihamarábbi Rómába való küldetéséről beszélt. A küldetés célja a konkordátum megkötése.

A továbbiakban igen érdekes és igen határozott kijelentéseket tett Niculescu püspök. Ami a Rómával való uniókat illeti — mondotta — az rendíthetetlen. Kulturánkat, vallási fellendülésünket, nemzetünk minden szellemi kincsét Rómának köszönhetjük. A legsötétebb hálálanság volna részünkről még csak a gondolat is, hogy Rómával a szakadás lehetséges volna. Római vallásunk fenntartásában egyek vagyunk az itteni római katolikus egyházzal. A vallás Isten adománya, és azt minden földi javaknál többre becsüljük.

A püspök ezzel bucsuzik tőlünk:

— Irja meg kérem azt is, hogy a mennyire hű alattvalói vagyunk az államnak és amennyire jó hazafiak vagyunk, annyira vagyunk hű követői valásunknak is és annyira vagyunk jó katolikusok is.

A német-francia viszony új korszak előtt

Herriot és Painlevé az új kormány kötelességeiről — Megfelelő bevétel nélkül nincs kiadás

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

PARIS, május 22. A franciaországi választások nyomán létrejött új helyzet most kezd kialakulni. Herriot ma Párisba érkezett s már az est folyamán találkozott a radikális és a szocialista párt vezetőivel. A tanácskozás nyomán megállapítható, hogy a radikális szocialisták a szocialistákkal egyetértésben

ellenézni fogják Németország katonai megszállásának bármiféle kiterjesztését

azokon a határokon túl, amelyeket a versaillesi szerződés előír. Hangoztatni fogják, hogy Franciaországnak jogos igénye van a háborús pusztítás után észszerű jóvátételre, és programmszerűen kijelenti, hogy barátságos viszonyban akar maradni az Unióval és a szövetségesekkel. Kifejezetten állást szándékozik foglalni a fegyverkezés ellen, s óhajtatónak jelzi, hogy a katonai szolgálatot tizenhét hónapról tizenkettőre szállítsák le.

Nyilatkoznak a jövő emberei

Herriot Párisba érkezése után a Havas-írodának kijelentette, hogy mindenekelőtt be kell várni a radikális szocialista és a szocialista párt közeli tanácskozásának eredményét, s csak azután lehet végérvényesen állást foglalni a politikai helyzet ügyében. Kizárólag arról van szó — mondotta — hogy

olyan programot állítsunk össze, amely össze tudja egyeztetni Franciaország érdekeit az európai helyzettel. Ő a maga részéről semmit sem tesz, hogy hatalomra jusson.

Painlevé, aki az új kormánynak vagy külügy, vagy hadügyminisztere lesz, a Daily Heraldban nyilatkozott.

— A választásokon a francia nép kifejezésre juttatta akaratát, hogy békét akar. A nép imperializmussal többé nem vádolható, mert eltökélt szándéka, hogy az európai béke művét szolgálja. Értse meg mindenki, hogy Németország számára könnyebb szabad elhatározásból teljesíteni a jóvátételt, mint kényszerből. Ha a legközelebbi francia kormány jószándékai Berlinben hasonlókkal találkoznak, hiszem, — mondotta — hogy nem sokára bekövetkezik a német-francia viszony új korszaka.

Poincaré, Marssal, Herriot és Painlevé

Millerand köztársasági elnöknel tegnap tanácskozás volt, amelyen Poincaré miniszterelnök, Marsall pénzügyminiszter, valamint Herriot és Painlevé vettek részt. Poincaré és Marsall részletesen ismertették az ország pénzügyi helyzetét. A tanácskozás teljes két óra hosszat tartott, s igen szíves volt. Poincaré azt a meggyőződését fejezte ki, hogy Franciaország hitelének befolyásolását nem szabad megenged-

ni, és súlyt helyezett arra, hogy a jövőendőbeli kormány előrelátható vezére előtt részletesen ismertesse a pénzügyi helyzetet, amely megszabja a jövőendő kormány politikáját.

Herriot és Painlevé kijelentették, hogy meggyőződésük szerint minden kormánynak kötelessége a költségvetés egyensúlyának megteremtése. A francia politika pénzügyi vezető gondolata lesz: megfelelő bevétel nélkül nincs kiadás. Ez tisztán mutatja a jövő felelős vezéreinek szándékait.

Négy hónap alatt tizenötmillió dollár A magyar pénzügyi piac az ujjaépítés sikeréért

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BUDAPEST, május 22. A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a magyar kormány a népszövetségi kiküldöttekkel közösen kidolgozott pénzügyi tervezetet a legnagyobb energiával hajtja végre. Mivel április elsejével a folyó kiadások fedezésére szolgáló inflációnak meg kellett szűnie, ez idő óta az állam a jelzett célra nem is vett igénybe hitelt a jegyintézetnél. Így az arany költségvetésre való áttérést megelőző két hónapban az állam hitelét csak tartozásainak a fedezésére vette igénybe, és mivel a pénzügyi tervezet szigorúan megtartották, az új nemzeti bank, amely előre láthatóan június elején megnyílik, teljesen tiszta helyzetet fog találni.

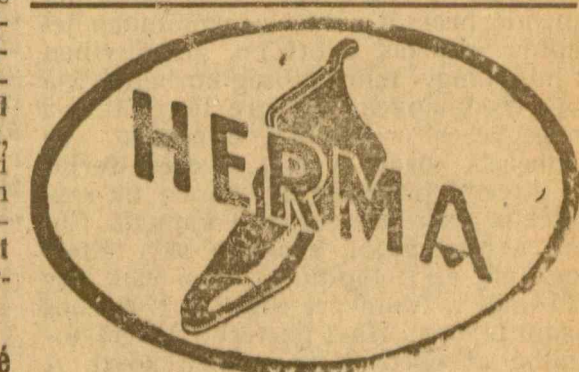
Az ország pénzügyi teljesítő képességének megfeszítésével az utóbbi hetekben a következő jótékony összegeket bocsátották az állampénztár rendelkezésére: Husz millió svájci frankot belső kényszerkölcsönölés eredményeként, a bankok és a nagyipar ismét husz millió svájci frankot, valutában a 250 millió kölcsönből visszafizetendő rövid lejáratú kölcsönölkégek Végül a nemzeti bank teljesen lejegyzett harminc millió aranykorona alaptőkéjén felül a kényszerkölcsön hátrálékos befizetéseként hatvan milliárd papírkorona, azaz három és fél millió svájci frank olyt be, — a kényszerkölcsön második részletére pedig 180 milliárd papírkorona, vagyis tizmillió hatszázezer svájci frank folyik még be. Az ország tehát négy hónap alatt nyolcvanegymillió egyszáz svájci frankot, azaz tizenöt millió dollárt hozott össze a saját erejéből a népszövetség égisze alatt kezdeményezett rekonstrukciós munka sikere érdekében.

Eredményes lesz az angol-orosz konferencia

LONDON, május 22. Az angol-orosz konferencia ülésein megvitatott kérdések miatt támadt nézeteltérések ellenére barátságos és békéltető szellem uralkodik. A konferencia tulajdonképpen csak most foglalkozott a főkérdésekkel. Illetékes helyen kijelentették, az oroszok sokra kétszék, hogy az angol felfogással szemben előzékenységet mutassanak, s így a konferencia valószínűleg eredményes lesz.

Lengyel és román tüntető felvonulás az orosz határon?

BUKAREST, május 22. Londoni jelentés alapján a Rador fenntartással közli, hogy Lengyelország és Románia egyidejűleg az ősz folyamán harmincezer emberrel tüntető katonai felvonulást rendez az orosz határon.

Kapható

minden jobb cipőüzletben.

APOLLÓ MOZGÓ

JÖNI JÖNI JÖNI
A XX-İK SZÁZAD OSODÁJA!

Éneklő film
„Kacagi Bajazzo“

filmopera 5 felvonásban.

A budapesti operaház tagjainak személyes fellépésével.

HIREK

A Brassói Lapok legközelebbi száma a közbeszó nemzeti ünnepe miatt vasárnap reggel jelenik meg.

(Bratianu Jonel Fogaras megyében.) Bukarestből telefonálta tudósítónk: Bratianu Jonel miniszterelnök, Constantinescu Sándor földmívelésügyi miniszter és Seveanu közegészségügyi miniszter június elsején Fogarasra utaznak, hogy tizenhat közegben a földosztásnál ünnepélyesen jelen legyenek.

(Megyei prefektusok a miniszterelnök előtt.) Bukarestből táviratozza tudósítónk: Május huszonhatodikától kezdődőleg a megyei prefektusokat ötös csoportokban Bukarestbe rendelték, hogy Bratianu Jonel miniszterelnököt a megyék helyzetéről informálják.

(Colban Bukarestben.) Bukarestből táviratozza tudósítónk: Colban, a népszövetség titkára tegnap este a fővárosba érkezett, Colban vasárnap felolvasást fog tartani a népszövetség társadalmi céljairól.

(Az udvarhely megyei Magyar Párt értekezlete.) Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: A Magyar Párt székelyudvarhelyi tagozata az e hó 17-én tartott intéző bizottsági értekezletén megbeszélés tárgyává tette a brassói nagygyűlésen leendő részvételének módjait. Felkérte Nagy János, Simon János és Kovács László székelyudvarhelyi, valamint Viola Sándor dr. székelykeresztúri, Szabó Dénes zetelaki és Máthé Mózes oklándi tagjait, hogy a párt képviselőiben a nagygyűlésen megjelenjenek. A tagok készséggel vállalták a megbízást, de kívülről, saját elhatározásukból, részt vesznek még azon Márton Dénes, Gellérd Lajos és Katona István székelyudvarhelyi földmívesek is. Ennélfogva Udvarhely megye impozáns képviselőivel vesz részt a Magyar Párt brassói nagygyűlésén.

(Csernoch János hercegprimás Rómában.) Rómából jelenti: Csernoch János hercegprimás kétszáz magyar zarándokkal Rómába érkezett. A pápa fogadta a zarándokokat.

(Sérelmes főigazgatói rendelkezés.) Gyulafehérvárról írják lapunknak: A napokban szigorú főigazgatósági rendelet érkezett a nagyenyedi tanfelügyelőség útján Sárd közsébe az ottani református igazgató-tanítóhoz, hogy a vezetéke alatt álló elemi iskola negyedosztályos zsidóvallású tanulóit egyszerűen tegye át rögtön a törvényes következmények terhe alatt az ottani görög katolikus, tehát ugyan csak felekezeti iskolába, amelyek nyolc napos határidőn belül jelentenie kell a tapasztaltakat. A májusi dátummal leadott 4783-1924 számú speciális rendelet persze kiszámítottan pont a vizsgák előtt érkezett le, amikor a célbavett tanuló a módszer és nyelvi különbség miatt képtelen a görög katolikus iskolában levizsgázni. A legszebb a dologban az, hogy az abrudbányai szubrevizor az év folyamán kétszer tett látogatást az iskolában, de a felvett jegyzőkönyvekben sehol sem szerepel hivatkozás a zsidó tanuló ott tanulása miatt. A sérelmes rendelet visszavonására leadott távirati kérésre természetesen válasz sem érkezett.

(Megegyezés az éttermek és pincérek között.) A hetek óta húzódó brassói pincérmozgalomban jelentős változás állott be, amennyiben a munkaügyi felügyelőség közbenjárásának eredményeként végre létrejött a megegyezés a helybéli éttermek és pincérek között. A megegyezés szerint az éttermi pincérek a jövőben tíz százalékos haszonrészesedést kapnak. Előbbi a percentből, azokban az éttermekben, ahol főpincért állás van, egy százalék a főpincért illeti meg a dubiozum fejében. Havi fizetésük 225 lej, továbbá az ebéd és a vacsora koszt. A kávéházi pincérsztrájk sorsában semmiféle változás nincsen.

(Tannenbergről orosz tábornokot kommunista propaganda miatt Konstantinápolyban letartóztatták.) Konstantinápolyból táviratozzák: Tannenbergről orosz tábornokot bolsevik propaganda miatt ma letartóztatták. A meglejtett házkutatáson jelentékeny mennyiségű agitációs pénzt találtak. A tábornokot több oroszral együtt kifogják utasítani Törökországból.

(Tízéves találkozó.) Felhívom az 1914-ben a kézdívárshelyi r. kat. főgimnáziumban érettségizett osztálytársaimat, hogy a június hó 10-én tartandó találkozásra megjelenni szíveskedjenek, és megjelenésüket legkésőbb június hó 7-ig nálam a szükséges intézkedések megtétele céljából bejelenték. Szabó Odón Kézdívárshely.

(Az udvarhely megyei közgazgatási tisztviselők vizsgálata.) Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: Andreas György vármegyei prektus legújabb kiadott határozata értelmében az október 1-én kezdődő vizsgálatra előállani tartozó összes kisenbségi anyanyelvű tisztviselők, díjnokok, irnokok, községi és körjegyzők nemcsak a román nyelvből, irodalomból, földrajzból, történelemből és alkotmánytanból kötelesek vizsgázni, hanem a közigazgatás köréből feladott dolgokból is.

(Börtönre ítélt volt körjegyző.) Gyulafehérvári tudósítónk jelenti: A gyulafehérvári törvényszék sikasztás címen két évi börtönre ítélte Rusu Romulus balázsfalvi volt körjegyzőt, aki ellen többrendbeli lopás és okmányhamisítás címen folyt az eljárás. A könyvszakértők véleményéből és a tanuvalomásokról kitűnt, hogy a megtevedt hivatalnok mintegy 17.000 lejt sikasztott a város pénztárából. A Rusu vai kapcsolatosan vád alá helyezett Rusunét a volt jegyző feleségét és Dragos Stefan balázsfalvi volt primárt felmentette a vád alól.

(Az állampolgárok összerírását befejezték Székelyudvarhelyen.) Mint ottani tudósítónk jelenti, minden különösebb fennakadás és zavaró incidens nélkül e hó 17-én az állampolgárok összeírása véget ért.

(Az unitárius majális) f. hó 25-én, vasárnap lesz a Honteruson. Az egyházközség és a nőegylet elnöksége ezután hívja meg a n. é. közönséget. Gyülekezés reggel fél 8 órakor a ref. szeretetház udvarán és indulás 8 órakor zene mellett.

(A kezdődik az országos mérnök-kongresszus.) Kolozsvárról jelenti: A román mérnökök országos szövetkezete május 23-tól 31-ig országos mérnöki kongresszust tart Kolozsváron. A gyűlés ünnepélyes megnyitása május 25-én lesz. A tárgysorozatban a mérnökök anyagi helyzetét s egyéb viszonyait érdeklő pontok szerepelnek, amelyek a szállításra, az állami építkezésre, a fémiparra, a technikai vívmányokra, az erdőkitermelésre és általános szociális kérdésekre vonatkoznak.

(Gyilkosság vagy öngyilkosság.) Kolozsvárról jelenti: A Renner-bőrgyár munkásai ma egy férfit hüllát találtak a gyár közelében. Megállapították, hogy a halott Pap György ötven éves vasúti bődár. A hüllát, amelynek fején több seb tátongott, becsatlították a kórházba, ahol felboncolták. Valószínűleg Pap György rablógyilkosság áldozata lett. A rendőrség megindította a nyomozást.

Tökléltetés szbásu raglánoh csak HEM-ND-nál

(Nők nem teljesíthetnek éjszakai szolgálatot a CFR-nél.) Kolozsvárról jelenti: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki az üzletvezetőségekhez, amelyek nagyon humanus intézkedéseket foglalnak magukban. A rendelet szerint ezentul tilos a női munkakerő alkalmazása az éjjeli órákban, a jegy kiadásoknál és a távirati osztálynál. Intézkedések történtek az egyszeri utazásnál feljogosító szabadjegyek kiállításának kérdésében is, amennyiben ezeket az osztályfőnökök is kiállíthatják. Elrendelték, hogy ezentul a CFR szolgálatába tudóbetegek alkalmazottakat nem szabad felvenni.

W. & G. SCHUL RUHAI
A LEGSZEBBEK,
A LEGJOBBAK,
A LEGLEGÁNSABBAK!

(*) Filharmoniai hangverseny. Az idei utolsó filharmoniai hangversenyt május 24-én, szombaton tartják meg a következő műsorral: 1. Johann Brahms: Második szimfónia (d-dur); Mozart: Zongoraverseny (a-dur); Smetana: Az eladott menyasszony c. opera nyitánya. A kiválóan értékes műsoru hangverseny érdekességét emeli két vendég közreműködése: Voileanu Anna, a kolozsvári konzervatorium tanárnője fogja játszani Mozart versenyművét. Ezt a zongoraművésznőt igen jó hír előzi meg. Mint a hangverseny dirigense Novák Alfred fog bemutatkozni a brassói zenekedvelőknél. Novák neve szorososan összenőtt Nagyszeben feletti zeneéletével, ahol mint kitűnő karmestert nagyon becsülik. Jegyek előre válthatók Hiemesch buzasori könyvkereskedésében. A hangverseny az Apollóban lesz.

(A Hubertus) vadászegylet feloszlott.) A Monitorul Oficial közlése szerint a brassói Hubertus vadászegylet feloszlását jóváhagyták.

(Barabás Márton képképzőművész.) A külföldön is fényes sikereket arató kiváló magyar festőművész, Barabás Márton legújabb munkáiból képképzőművész rendez Brassoóban. A kiállítás május hó 25-én vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik meg a Klingsor helyiségében Lensor 31.

(A brassói r. kat. főgimnázium) önképzőköré május 25-én vasárnap délelőtt 11 órakor tartja az intézet tornatermében záró diszgyűlést. A műsorban zeneszámok, az intézet dalárdája, szavalatok és ünnepi beszéd szerepel s erre az érdeklődőket, a tanügy és az ifjuság barátait, a szülőket biztossal hívja meg az önképzőkör vezetője. Belépő díj nincs, jótékony adományokat azonban az önképzőkör céljaira szívesen fogadunk.

(Békefi Remig meghalt.) Budapestről táviratozzák, hogy a történetirő Békefi Remig, zirci apát tegnap este meghalt. Békefi Remig 1858-ban született. A budapesti tud. egyetem rendes tanára volt és számos történeti és kultúrtörténeti munkát írt. Főbb munkái: Széchenyi István gróf. a magyar nemzet regenerátora (Pécs 1892); Árpád-kori közoktatásügyünk és a vesprémi egyetem létkérdése (1896); A rabszolgaság története Magyarországon (1901); A Balaton környékének egyházai és várai a középkorban (1907); ez utóbbi munkája német nyelven is megjelent.

(*) Negyven éves házassági évforduló. Idő. Szabó Mihály segesvári malomtulajdonos és neje Bakh Julianna, 1924. május 13-án ünnepelték meg boldog házasságuk 40-ik évfordulóját. Az ünnepöket 17 tagból álló családjuk 9 tagja vette körül.

MODERN MOZGÓ

Ma vetítik utoljára A vén komédiás és A gáncsnélküli lovas főt szenzáció Dorian filmet. E két film a tegnapi bemutatón a legnagyobb sikert aratta és a legnagyobb meglepetést vívta ki.

(*) Max Linder Brassoóban.) A parodia mindig vonzó műfajnak bizonyult, példa erre a »Negyedik muskétás« is. Igaz, hogy Max Linder bámulatos alakítása nagyban hozzájárul a film sikeréhez, azonban a film maga az eszme a »Három testőr« kigúnyolása, olyan, hogy hálásabb témát keresve sem lehetne találni. A film végigvezet minket a jól ismert gascognai mezőkön, Párison, Londonon, ezer bohó kalandon keresztül a bájos groteskséggel beállított királyi udvarba, ahol végre Maxiből testőr lesz. Ezenkívül még egy két felvonásos Chaplin-film kerül bemutatásra. Hétfőtől kezdve az első filmopera kerül színre »Kacag Bajazzo« címmel, melyben a budapesti opera énekes művészei lépnek fel. Jön »Az útközt«.

(*) Elvesztett. Igen kérem azt az urat, aki a marosvásárhelyi felső állomáson április 30-án elvesztett aranykarkötő órámat megtalálta, küldje be illő jutalom ellenében Kupineczai Klára, államtitánóné nevére, Reghinsat, (Marostorda.)

(*) Szép, művészies levélpapír, címlék, plakátok és exlibrisok, a Lavi műteremből állandó kiállítás a Klingsor termében, Lensor 31. Szabad belépés.

Áhogy engem ver az Isten...

Várad Aladár országzserte ismert dala. Moravetz-kiadás, mindenütt kapható!

Lysciform

SPORT

Az osztrák-román válogatott mérkőzés részletei

Dr. Hirsch a mezőny legjobb embere - Kimagaslott a Tritsch, Kinigli, Jakobi halvesor, jó benyomást keltett a román olimpiai csapat

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BÉCS, május 22. A simmeringi pályán nyolcezer néző jelenlétében megtartott mérkőzésen, amelyet Rauvens kölni bíró vezetett le a csapatok a következő felállításban szerepeltek: Románok: Ströck I. (Nac), Bartha (Törekvés), dr. Hirsch (Univ.), Tritsch (Brasovia), Kinigli (Nac), Jakobi (Jagibbor), Ströck II. (Törekvés), Holz (Tac), Wetzer (Unirea), Rónai (Nac), Guga (Universitatea). Az osztrákok felállítása: Augner Reiner Regnard, Pollak, Brandstädter, Ludwig, Seidl, Hausler, Kannhäuser, Wieser, Minarik.

A mérkőzésen a románok óriási ambícióval, nagyon szépen játszottak és különösen a védelem tűnt ki. A mezőny legjobb embere dr. Hirsch volt. A Tritsch, Kinigli, Jakobi halvesor volt a csapat kimagasló része. Az osztrákok a harmadik percben Kannhäuser révén lövik a vezető gólt, a román csapat erőteljesen védekezik és sikerül az eredményt a félidő végéig változatlanul megtartani.

A második félidő 15-ig percében lövi Kannhäuser a második gólt. A 18-ik percben a kifutó osztrák kapus mellett Kinigli lövi a román csapat egyetlen gólját. A gól után a román csapat fölénybe kerül és tíz percen keresztül erősen veszélyeztetik az osztrák kaput. Ezen offenzíva után a románok visszaesnek és a 30-ik percben Hausler, a harmincötödik percben Kannhäuser újabb gólt rug. Az osztrák fővárosban a román olimpiai csapat jó benyomást keltett és e hatalmas játékerőt képviselő osztrák válogatottal szemben jól állotta meg helyét.

(x) Uj magyar 200 méteres hátuszó rekord. Bicskei Aladár egri uszó 200 méteres hátuszásban 2 p. 53.8 mp. alatt uj országos rekordot állított fel.

(x) A Lengyel-Magyar mérkőzés. Az olimpiai fociból előkészítő bíróság rendelte alapján a lengyel mérkőzésen, melyet Mutters holland bíró fog vezetni, a magyaroknak piros trikóban, ha győznek, az egyiptomiak ellen fehér trikóban kell játszaniuk.

(x) Nincs átigazolás az osztrák szövetségben. Az osztrák labdarúgószövetség határozatilag kimondotta, hogy ezentul tekintettel a professzionálisra való áttérés átmeneti zavaros idejére, szeptember elsejéig semmiféle átigazolást nem engedélyez.

(x) A fociból olimpiai bíról. Párisból jelenti: A fociból olimpiai nemzeti bíróbizottsága kijelölte az olimpiai mérkőzésekre a bírakat. Belgium részéről Barthe, Putz, Christoffe. Spanyolország részéről Louis, Colina, Conteras. Egyiptom részéről Jussuff, Mohamed, Franciaország részéről Slavise, Vallat, Henriot, Dor, Ricard. Hollandia részéről Mutters, Exmers, van Zwieberen. Olaszország részéről Mauro, Scamoni. Norvégia részéről Andersen. Lengyelország részéről Obrenbinksky és Lustgarten. Románia részéről Vatanu, Svájce részéről Herren, Csehszlovákia részéről Herites, Cejnar. Jugoszlavia részéről Fábris, Mazics, Andria. A hivatalos listán nem szerepel magyar, svéd és orosz bíró. A magyarok bejelentették bíróvezetésükben Ivanovics, Gerő és Kiss Tivadar nevezeit.

(x) Vasárnapi program Brassoóban. Vasárnap délelőtt 11 órakor a Brasovia pályáján a megyei diákok kézilabda mérkőzik a Honterus gimnázium csapatával. Délután két órai kezdettel CFR ifj.-MTE ifj., délután négy órakor CFR I.-MTE I. és délután hat órakor a lomási SC (Homoród)—Ivria barát-ságos mérkőzések lesznek a Brasovia pályáján.

MEZŐGAZDASÁG

Rovatvezető: Asbóth Béla lovag.

Erdélyi agrárpolitika

A gazdasági szakoktatás ügye

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, május 22. A mezőgazdaság és kertészeti szakoktatást sürögösen az egész vonalon a gazdasági haladás szolgálataiba kell állítani. Földmívelési ismétlődő népiskolákat, háziipar tanfolyamokat, vándorgyűléseken a gazdasági szakoktatási vándortanfolyamokat kell szervezni. Földmívelési szak- és felsőbb iskolát meg gazdasági főiskolát kell sürögösen szervezni. Olcsó, jól megírt gazdasági és kertészeti könyveket kell terjeszteni.

A gazdasági tanári kar igen megapadt. Azt sürögösen pótolni kell. Sokan estek áldozatul a háborúnak és azzal kapcsolatos átalakulásoknak. Sok derék, állásával elégedetlen pedagógus helyzetén azzal lehet segíteni, ha külföldi főiskolákon szereznek gazdasági szakképzettséget.

A csatolt területek egyedül gazdasági főiskoláját, a kolozsmonostori gazdasági akadémiát a román állam mint a magyar állam jogutódja átvette, átszervezte. Most legsürgősebb kötelességünk a magyar gazdasági köznevelés számára új gazdasági főiskolák szervezése.

Legsürgősebb feladat volna egy gazdasági akadémiát és egy állatorvosi főiskola létesítése.

A gazdasági főiskolával az alábbi intézetek és állomások kapcsolandók:

1. tej, vaj, és sajt szakoktatás földszaki tanfolyama. 2. Tejgazdasági szakoktatás. 3. Chemiai intézettel kapcsolatos vegykísérleti állomás. 4. Vetőmag vizsgáló állomás. 5. Gépkezelési állomás. 6. Növénytermelési és gyógynövény kísérleti állomás. 7. Dohány és komló kísérleti állomás. 8. Állatfeltenitési és takarmányozási kísérleti állomás. 9. Rovartani állomás. 10. Növényélet és kortani állomás. 11. Szesztermelési. 12. Tejgazdasági. 13. Szőlészeti kísérleti állomás. 14. Gyapjú minősítő. 15. Bakteriológiai intézet.

Az állatorvosi főiskolával kapcsolatos intézetnél kellene: falusi kovácsok számára patkoló tanfolyamokat tartani.

Szükséges volna továbbá felsőbb 3 éves tanfolyamu kertészeti szakiskolát fel állítani és itt kertész munkásokat képező iskolát is fenntartani.

Ezen intézet költségeit fedezné részben egy nagyobb kereskedelmi-kertészeti gyógynövénytelep, faiskola, nemesfűztelep és fajszerű vasszót termelő telep. Az intézet növendékeivel feldolgozandók, az ugyanott felállítandó konzervgyárban. Így az okleveles kertészek egyszersmind konzervgyári üzemvezetőknek is kiképezhetők. Itt lehetne a méhészetet, szőlészeti, pásztor és borgazdaságot oktatni. A vinceliskolát elhelyezni; a páncsmesteri és főszak szőlőmunkás tanfolyamot; ugyanott lehetne még a selyemtenyésztési tanfolyamokat is megtartani.

Egy másik középintézet feláldozásával lehetne megfelelő helyet, idővel, ha lehet, azt tudjuk, hogy mi erdők maradnak magántulajdonban, még egy erdészeti és egy erdőgazdálkodási felállítani. Olcsó vad és haltenyésztés, vadászat ha látszat oktatásával.

A gazdasági akadémiát, a kertészettel kapcsolt internátust és felsorolt tudományos intézeteket oly alapon kellene szervezni, hogy ezen intézetek, intézmények és kapcsolt vállalkozások és ezen üzemek bevételei lehetőleg az intézet költségvetésének nagyobb részét fedezzék. Az esetleges hiány az intézetet fenntartó felekezeti és a tanuló gazdák köznevelése — még a gazdák szindikátusa által lennének fedeztethetők. A főiskolákkal kapcsolt tudományos intézetek, a főiskola szaktanárai szükség szerint azok asszisztensei által lennének eleinte vezetve. Idővel a köznevelési és általános szükségleteinek megfelelően fejlesztendők ezen intézetek.

Er. megyek

Te jössz

Ő jön

Mindnyáján megyünk

május 29-én a

MODERN MOZIBA!

Lótenyésztés és lótarítás

Jegyzetek a gazdaközönség számára

(Szerző minden jogát fenntartja)

Lovakat huzásra oktatni. Ha a ló nem akar huzni, azt egy tág (széles) istállóba felszerszámozva szűk állásba hosszabb istránggal lekötjük. A ló távol állítandó a takarmánnyal ellátott jászoltól. A szerszámolt ló istrángja kiséfába erősítendő, a kiséfa másik végén egy kötél egy csigán át vezet. A kötél végén egy nehezebb súly lóg. Ha a ló enni akar, a já szolhoz kell mennie, ekkor pedig a csigán át lógó súlyt huznia kell, így a ló a mindenkori evés előtt a jászolhoz csak a súlynak huzása által jut és egy idővel a éhség által késztetve, megtanulja a huzást.

Takarmányozás után a szerszámolt és súly leszedendő. Ez az eljárás minden takarmányozás előtt ismétlődő addig, amíg a ló meg nem tanul huzni.

Megfelelő istállókészülékkel és kis türelemmel, helyes kezelés mellett hamar érhető el a cél.

Helyesebb-e a lovat reggel tisztogatni alaposan, vagy este. Egy kitűnő lótenyésztő hosszabb kísérletek után, arra a meggyőződésre jutott, hogy jobb a lovakat este takarítani, mint reggel. Meggyőződött arról, hogy az így gondozott ló éjjeli nyugalma teljesebb és az így kezelt lovak másnap erőteljesebb munkát végeznek, és kevésbé vannak a meghülésnek kitéve, mintha reggeli erős vakarás, alapos takarítás után nyitott porosokkal közvellenül munkába mennek a lovak.

A lovak pihentetése. Sok ló tulajdonos gyakran napokon át pihenteti lovait és nem engedi azok használatát, mivel feltételezi, hogy ez a lónak előnyére van és a ló az ilyen pihenés után gyorsabb és sebesebb lesz.

Pedig ez nem hasznos, de nem is célszerű.

Nem hasznos, mivel az istállóban heverő ló semmi hasznát nem hajt, nem célszerű, mivel a ló már természeténél fogva sok mozgást igényel. Ha pedig a ló az istállóban sokáig pihen és azután kerül hámra vagy nyereg alá, nem győz eléggé ugrálni, s így annál gyorsabban kifárad.

Azért szükséges a lovat naponként, de mértékkel használni, csak járjon ki a munkának megfelelő rendes takarmány, itatás, bő alom és jó istállózás, azonkívül részesüljön a ló kellő tisztításban és gondozásban.

A ló betegségei. Ha lovunk beteg, ajánlatos azonnal állatorvosi tanácsot kérni, egy megbízható, tapasztalt állatorvostól. Addig, míg állatorvosi tanácsot nem kérhetünk, alkalom adtán használhatók az alábbi felsorolt háziszerek közül egyik vagy másik.

Komplikált esetekre nem adunk tanácsot, mivel azok esetleg tévesen használva többet árthatnának, mint amennyit használnak.

Lószerszám által való feldörzsölések, feltörések meggátolása végett ajánlatos a lovaknak a szűgyelől és kapa alatti részeit naponta este langyos vagy állott szappanos vízzel jól lemosni, hogy a por, piszok és izzadság eltávolítható; ez által meggátoljuk a feldörzsölést és feltörést.

ERDÉLYI ÁRUPIAC

Aradi piaci árak: Burgonya kgr. 3.50—5, vaj 80—90, tojás darabja 1.40, tejfel ltr. 30, marha élő súlyban kgr. 15—18, borjú 24—25, sertés 33—39.

Brassói terményárak: A terményárak az elmúlt héten is tovább emelkedtek, mert a szárazság a regátban egyre tart és a terméskülátások nem javulnak. Buza 79—80 kgr-os borszarabai 650—660 lej, 76—77 kgr-os regáti 620—630, nehez gazdasági árpa 610—650, takarmányárpa 540—550, tengeri 480—500, nehez zab 520—530, regáti zab 450. A lisztárak további 20 banival emelkedtek, az erdélyi malmok még mindig nem tudnak eladni, mert buzában nincsenek fedezve. — Brassói piaci árak: tojás 1.50—1.60, burgonya 3, hagyma 12—13, csirke párja 60—90, bab 12—15, zöld borsó 40, tejfel 40—45, tej 8—9 lej. — Beszerce: csirke párja 50—70, tojás 1—1.40, burgonya 2—2.50, hagyma 3—5, marhabas 20, sertésbas 35—40. Kolozsvári: marhabas 21—23, sertésbas 40—48, tej 5—8, burgonya 3—10, csirke párja 40—80, tojás 1.50. — Szepes: szentgyörgyi árak: buza 620, rozs 520, sörárpa 640, takarmányárpa 520, tengeri 490—500, zab 500, a tegnapi és

tegnapelőtti esők jótékony hatással voltak. Préselt széna 350, korpa 340. Exportörök ára a lej zuhanása miatt emelkedett, most 24 lej, igásörök 22, sertés 32, lej élő súly kgrammonként.

(—) Budapesti terménytőzsde. Dunántúli buza 350000, balatoni rozs 317.500, sörárpa 335000, tengeri 270000 korona.

Tüdő

baj, Mellbetegség, Sápkor (Lloyd 1198.)

ellen fényesen bevált Vértess gyógyász. Mészvas-szörp. Teljes kurára rendszeres szükseges 4 üveg ara 300 Lei bérmentve Vértess L. Sas-gyógyiszertára Lugos, 2017

KÖZGAZDASÁG

A MAI PÉNZPIAC

Csütörtök, május 22.

A világgpiacon a svájci frank árfolyama hanyatlott és így Zürichben majdnem minden idegen valuta emelkedett, kivéve a lejt, amelynek bekövetkezett az idebent megindított csökkenése; a francia frank emelkedett.

A belföldi pénzpiacra tegnap délután az idegen pénzek árfolyama hanyatlott, a délelőtti kereslet helyébe kínálat lépett, s estére a svájci frank 37.50 lejt, az angol font 6.25-re esett. Ma reggel Erdély az esti záró árfolyamokon adott el valutákat, Bukarest vásárolni kezdett, erre itt is megszilárdultak az árfolyamok és délre már meg is haladták az estieket. Déli záróárfolyamok bankok közötti forgalomban: egy angol font 928, egy svájci frank 37.85, egy cseh korona 6.30, egy dollár 212, egy lejért 332 osztrák, 440 magyar korona.

(—) Budapesti devizaközpont árfolyamai. egy francia frank 4730—4880, egy angol font 383200—393200, egy dollár 87700—90000, egy olasz lira 3890—4000, egy dinár 1085—1115, száz osztrák korona 123.70—126.90, egy Napoleonarany 311.200, száz takarékkorona 130 papirkorona.

Zürich. Devizák. (zárlatban a tegnapiól való eltérések.) Nyitás: egy dollár 5.64 és hétnyolcad (háromnyolcad), egy angol font 2464 (+1), száz francia frank 3180 (+1.40), száz olasz lira 25.10, (+5), száz cseh korona 16.80 (+10), száz dinár 7.00 (+2 és fél), száz leva 4.10, száz lej 2.70 (—5), tízezer magyar korona 0.65 (—2 és fél), tízezer osztrák korona 0.7955, száz járadékmárka 133.

(—) Budapesti értéktőzsde. Tegnap az értékpapírok némi javulás után következő árfolyamokon zárultak ezresekben: Magyar hitel 642, Osztrák hitel 239, Salgó 725, Rima 148, Délivasút 75, Államvasút 685, Kohó 570, Atlantika 38, Ganz-Danubius 3650, Kőszén 3670, Papír 38, Nasici 2550, Szlavónia 102, Földhitelbank 318, Viktória 240, Kereskedelmi hitel 33, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1350, Beocsini 1200, Urikányi 1985, Láng 153, Lipták 13.25, Schlick 79, Brassói 325, Zabolai 130, Baróti 5.25, Cukoripar 3150, Klotild 90, Temesi szesz 210, Hungária Műtrágya 147, Olasz Bank 22, Angol-Magyar Bank 76, Lészámítoló 83.5, Magyar-Cseh Bank 30, Nova 168, Kronbergerfa 16, Köz uti 34, Csáky 29.5, Izzó 680, Magnezit 1975, Viktória Butor 7.5, Ofa 4220, Malomsoki 9.5, Pesti Hazai 4220, Fegyver 1175.

Kiadó: „Brassói Lapok” nyomdája.

Klasszikus detektívregények

a Maurice Leblanc:

ARSÈNE LUPIN

RENDEKIVÜLI KALANDJAI

című sorozata. — Ennek a pompás sorozatnak minden egyes kötete szenzáció a detektívregények kedvelőinek.

1 sorozat legrészlettel most jelentek meg!

Az 1. köt. 50.—

Nyelv. út az óra „ 30.—

A négy vörös gyémánt „ 60.—

A keleti titok „ 50.—

Kapható minden könyvkereskedésben és papírhatalomban.

Az összes előzetes kiadások mellett pormentesen az új kiadás a Brassói Lapok könyvosztálya Brassó, Kapu-u. 60.

UTÁNVÉTELEK LEJELTŐBÉ.

Lázadó szív

A „Brassói Lapok” eredeti regénye. (11)
Irtá: SZEDERKÉNYI ANNA

Dobbantott és kicsi arcát közel a arcához, feléje villogott nagy szem. A hangja csattant, vágott, ütött, hasított.

A férfinak a mellére bicsaklott a keze. Aha! Ismét itt vannak. És megint ötlet okolja és megint így másokon kegyetlenül, célozva, dühöngve...

A szenvedélyes szavak csak zuhogtak egyre. Ömlött a forró gőz a fejére, nem bírt védekezni ellene. És Amig hallgatta a tehetetlen rikácsolást és nézte táncoló, rágógatózó kicsi arcát, világosan, kegyetlen hidegséggel érezte újra:

Minden meghalt, ami ehhez az asszonyhoz kötötte. Nem maradt benne más, csak a szánalom, az idegenbe szakadt emberféreg iránt. Ha Anna nem kerül útjába, ha nem érinti meg annak meleg, makulátlan asszonyisága, ha a lelke nem fürdik meg abban az egészséges, üdítő hitben, akkor talán talán össze tudott volna kerülni vele. Hagyta volna, hogy belesimpajkozzék ez a part felé uszó és ő vonzolta volna magával, míg kiszakad belőle a lélek. Így azonban nem birta. Irizott ettől a beteg, fáradt, magát odakinálótól. Mert nemcsak azt látta világosan, ami önmagában ment végbe, nemcsak önmagát, a saját érzéseit szedte széjjel rostjaira, hanem éppen olyan kérelhetetlenül az asszonyt is. Amióta visszatért az asszony, egyetlenegyszer sem próbált közeledni feléje azzal az alázatos, édes — asszonyos odaadással, amely láthatatlanul, észrevétlenül lopja bele magát a férfi karjaiba. Kemény és támadó volt az asszony. Haragvó és követelő. Semmi puhaság, semmi megbocsátás, — mindig nyitott száj és nyitott szemek. Ha legalább olyan tudott volna lenni, mint volt valamikor. Kibíró és szenvedélyes, magával ragadó a fellebbanásaiban, a viharzásaiban, de még ezt sem. Csupa dac és keserűség. Amig gurult feléje a hosszú uton, a tüzes redő mind kiszivárgott, neki csak ecetes seprűje maradt: borzongott tőle.

Ez nem volt a szerető asszony. Ha csak szikrája maradt volna benne az odaadásnak, akkor nem állott volna közöttük, mint az ég. Keményen, ütőközön, sebezőn, — akkor a férj híd lett volna és rajta keresztül megtalálta volna az utat az övéhez. Legalább megpróbálta volna. Legalább jó szándékokat mutatott volna...

Tamás nézte a sovány, kicsi teremest, látta mindezt mögötte és a szó mégis elhalt benne. Ő, hiszen ha makulatlanul tudta volna önmagát. Akkor fordíthatott volna a dolgon. Így azonban mindig ott volt a háttérben az a lehetőség: talán mégis rajta adós maradt ennek az asszonynak. Az asszony elhozta magát utána vizen-sáron, havon-jégen, nyomoruságon, nélkülözésen keresztül, — lerongyoltan, elgyötörtén, de elhozta magát végtelen napok sóvárgásával — és ő összefont karokkal állt előtte. Nem ölelte magához, nem oltotta szomjúságát, hagyta, hogy epévé keseredjék benne a várakozás, szegény asszony... De mikor nem birta. Nem birta. Ha nyult volna már feléje, bénultan hullt le róla a keze. Ott látta mögötte a másikat, azt a virágzó, tiszta leányt, azt a nyílt szeműt. Ha legalább hallgatni tudott volna olyankor az asszony. Hallgatni és várni, míg lelohad a férfi lelkében, ő, de nem várt.

Támadott, heves volt indulatos...

Fékevesztetten, magából kikelve toporzékolt most is és mikor látta, hogy Tamás az ajtó felé indul, belekapaszkodott.

— Itt maradsz. Hová mégy? Elég volt már abból az elkülönülésből. Itt a helyed mellettünk. Azért bannak úgy velem ők, mert te is így teszel.

Tamás szeliden fejtette le görcsösen kapaszkodó ökleit. De az asszony már egészen elvesztette az esztét, újból belekapaszkodott.

— Nem tűröm tovább. Nem akarom...

Nem akarom...

Nem tudod, mit beszélsz.

— Ha nem tudom, annak is te vagy az oka. Megörlődök itten... Én nem élhetek így tovább... Én nem lakom velük... Én otthont akarok... Ahol én vagyok az asszony.

Tamás csak fejével bólogatott. Arra gondolt, milyen lenne az az otthon. Az az otthon, ahol az asszony délig hever az ágyban, estig jár mosdatlan, fésületlen, tűt nem vesz a kezébe soha, nem tud rántást kavarni, gyermekeket mosdatni. A családdal barátkozik, titkolódzik, szövetkezik... Milyen lenne ez az otthon?

De nem mondta ki, amit gondolt. És bár hasította a hangja, mintha kést forgatott volna benne, csillagolt.

(Folyt. köv.)

Utóhang a brassói pályaudvar tüzeseléséhez.

Brasov-Brassó, 1924. május 13.

Tekintetes

„STEUA ROMÂNIEI”
biztosító társulat fiókgazgatóságának

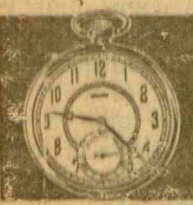
Brassó.

F. évi február 28-ikán az itteni főpályaudvaron történt tüzeset alkalmával, elégett többek közt a cégünk által feladott szeszküldemény egy része.

Az Önöknél, április közepe táján benyújtott kárbejelentésünk alapján Önök már május 14-én kifizették a Lei 61.033.-t kitevő kártérítési összeget, minden kifogás nélkül. Legnagyobb örömünkre szolgál, hogy a kártérítési ügy fölött gyors és kuláns elintézéséért legnagyobb megelégedésünket ezuton is kifejezhetjük.

Kiváló tisztelettel:

CZELL FRIGYES ÉS FIAI
DR. CZELL VILMOS CSOPORT
Czell Walter s. k.

Longines
7 GRANDS PRIX
Legpontosabb óra

Nem, Nem, Sohase
... felejtjük el, hogy a ...
LEGDIVATOSABB, LEGSZEBB és LEGOLCSÓBB női-KALAP
... bevásárlási forrás ...
Fejér Jakabné
kalapszalonsza Brassó, Kapu-ucca 23. szám.

Dr. Velicsek szanatoriuma
BOCŞA-MONTANA.
physikális-diatetikal gyógyintézet (természetes gyógymód)
belbetegsgek számára.
Soványító — Hízó — Anyagcserekurák
Légsátrak
Saját tehenészet — Kétféle diatetikus konyha
Gyönyörű fekvés
EVAD MÁJUS 15-TŐL OKTÓBERIG. PROSPEKTUS.

Alkalmi vételi!
Nagy városban piactéren
évtizedek óta fenálló
vaskereskedés
áruval együtt más vállalat miatt sürgősen eladó. Értekezni SCHWARTZ SAMU Targu-Mures, FÖTÉR 30 SZ.

Fehér sózott szalonna
fürésztelepek részére. — Vidéki rendelések postacsomagban gyorsan és pontosan szállíttatnak. Hentesáru bevásárlásnál forduljon bizalommal
Bedners és Höhr szalámigyárhoz
Brassó, Hirsch-ucca 5 sz., ahol nagy választékban kap l-só rendű-felvágottat, sonkát, füstölthust, füstölt és paprikás szalonnát, vaját, halkonzervet, sajtot stb.
Iparvállalatoknak és viszonteladókknak kedvezmény! Figyelmes kiszolgálás! Szolid árak

CHRISTIAN
KELTETŐ
VAGYUNKTÓ
B-R-A-S-O
WEISS MIHALY
UCCA 1. SZÁM
ELVÁLLALJA
P. U. H. A. K
ZOLYEGER
FON-LAK
E-34-ET-EL
TISZTELT

Simó Mártonné sz. Lukácsfi
Jullika ny. századosné fidejcom-
tól megtört szívvel tudatja egy a
maga, valamint az ősei rokonok
névben, hogy felejtetett férje,
a jó testvér és rokon

SIMÓ MÁRTON

a bécsi 24. vadászszázalaj nyug. századosa

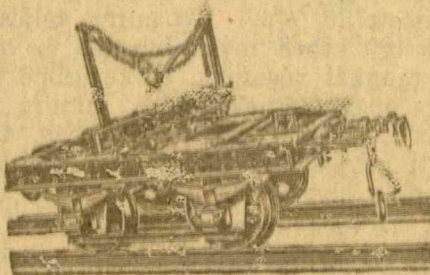
f. hó 12-én reggel 1 órakor életének 72-ik, boldog házasságának 18-ik évében, rövid szenvedés után lelkét vissza adta a terem-
tőjének.

Drága halottunk földi marad-
ványait f. hó 15-én d. e. 10 óra-
kor helyezték örök nyugalomra
az atyhai temetőben.

Atia (Atyha) 1924 május 14.

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott!

LEHMANN & LEYRER A. G. WIEN
MARTIN EICHELGRÜN, FRANKFURT

Sínek, váltók és fordítóköröngök,
BILLENŐ- és SPECIÁLIS WAGGONETEK,
EREDETI VASÚTI TRUKKOK.
Alkatrészek, Sodronypályák, Szállítási
eszközök.
Vezérképviselő: Románia részére:
UZINELE LANZ S. A. BUCURESTI, Strada Baliste 14 bis.

2-4 középiskolai végzett lán-
TANULÓNAK
felvétetik a BRASSÓI LAPOK nyomdájában.

Az előkelő világ cipőkrémje!

**Nincs szüksége cukrászra,
ha megveszi**

KRBERNE LIBER ETELKA
negyedik bővített kiadásu

Házicukrászatát,

amely
több száz receptet tartalmaz.

A turócsuszától, káposztáskockától, a boszorkány-
krém, Ananász-Parfált és töltött datolyáig, minden
létező egyszerű tésztá és könnyen elkészíthető
torta receptjét benne találjuk.

Ára köve: L. 30

Portónál

Ajánlat

Megrendelhető a Brassói Lapoknál

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 2.- lel. — Vastagabb betűvel

4.- lel. — Legkelebb apróhirdetés 20 lel.

Csak választékosan felszerelt kérdéskönyvek
válaszolunk. — Apróhirdetéseket a fenti árszám
árak mellett bizonyosunknál is feladhat mind a
helységben, aki azaz pontosan továbbítja a
hivatalunkhoz.

Keresek fiatal egészséges fi-
atadát május végére. Aján-
kozók írjanak „Rendszere-
lő”-igére a Brassói Lapok kiadó-
hivatalába.

Aki jó sérvkötőt és haskötőt akar,
forduljon bizalommal az alatti céghez **Leiner**
Gyula Brassó, Lövész-ucca a. 6. Postarát

6 HP. gőzmozgató garnitúra tel-
esen használható állapotban 120.000 Leier eladó.
Szöllősi Samu, Odorhely—Székelyudvarhely. 9164

Tűzfatermelést, csusztatást és csusz-
tató építést vállalom. Érdeklődők 9180 sz. alatti
kiadóhivatalhoz kéretnek fordulni.

3 HP. benzínmotor álló hengerrel mág-
nes és karbonátor nélkül elutazás miatt olcsón
eladó. I. Kirin, Tg.-Mures, Str. Podeni 16. 9216

Sofför, mechanikus, jó referen-
ciakkal és több éves bizonyít-
ványokkal állást keres. I. Kirin
Tg.-Mures, Str. Podeni 16. 9217

Eladó gyógyfürdő. Báró Orbán örö-
kösként tulajdonát képező Szeke-fürdő 13 jökarban
tartott épülettel, 24 kádaszállás hold földdel és
dóval Odorhely (Székelyudvarhely város határán)
eladó Örökösök meghívottja Kovácsnál Maros-
Oradea-Mare, Lukács György-ucca 24. 9218

Speciál bútorháztól segédet,
egyet, esetleg kettőt azonnal alkalmaz Mandel Pe-
renc mázolómeister, Targu-Mures, Str. Traian 4. 9219

14 számú harci-va-kötőgép me-
gvetésre keresetik. Cim 9249 szám alatt a kiadó-
hivatalban.

Eladó 1 pár fogaskerék, 1 víz-erék, mért
270 cm, több hengerezita, územben megtekint-
hető 12-20 napig. — Érdeklődők választékosan
Sándor malom, Baraolt. 9220

Lehantódó faház jutányos áron eladó.
Lövész-ucca a. 7. 9221

Gőzsike adatlak címet, céggel kiegészítve
Kimenni nem kell. Minden rendben. 9222

231 dő 2 auztergép, egy sima és egy Plas-
marin. Brassó, Hátul-ucca 36. lónánál. 9223

Géprásra két hét alatt bárkit megtanítok.
Körház-ucca 19. emeleten. 9224

Mérnök felügyelete mellett felve-
szünk olyan szakembert, ki képességgel bír egy
50 km-teret iparvasúti pálya fentartását és forgat-
mát vezetni. Próbaidő kikötve. Cim 9274 sz. alatti
a kiadóhivatalban.

Vizskán nvaralóknak vényelmes szobákat és
konyhakát ajánlok. Megkereséseket kérem: Szép-
laky Sibiu, poste restante, választékosan. 9275

750 lejéri családonként eladó
12 család méh négysoros országos mérték
kapitárokban, Ferenc József Tuszad, jud. Cluc. 9276

Keresek négy és két éves gyerekek mellé intelli-
gensebb nőt azonnali belépéssel. Szeptember kö-
zepéig Szováta-fürdőn leszünk, azután városba.
Megkülönböztetett bánásmód biztosítva. Részletek
ajánlatokat kérem Dr. Gaál Endre Szováta-Fürdő-
telep címre 9277

Eladó önkéntes ár-erősen Gyergyószentmiklóson
Városház-ucca 1 számú b. föld 2. díszhelyiség-
gel, lakással és küllő épülettel. Árverés 1924. é-
n. 1-én d. n. 3 órakor. Értekezni Dr. Todor Bal-
ügyvédnél. 9278

Fiata urilany, ki június hónapig Brassóban
tölti, ez időre feltétlen uricallónál
teljes elhatást keres. Azonnali választ a nagy-nyel
postahivatalba post restante kérek „Nyaraló-
gér”. 9279

Nősinél akarok, vagy férjhez menni szándé-
zók küldjék be címüket „Diszkréció” jellegre a
Lőbi hírlapjába Arad. 9280

Varróéanyok! 6 hetes női szűrés-
tanfolyamra beiratkozni lehet. Női szabómeister,
Erzsébet-ucca-19 sz. 9281

Keresek tanulókat mellebbi belépésre. Schul Jo-
sef. Hirsch-ucca 22. 9282

Eladó Türkösön egy jókarban levő kőhá-
szép nagy kerttel. Értekezni Nicolai Nistor Türkös,
Páter-ucca 856 sz. 9283

Munkások és tanulólányok felvétetnek. „Nő-
szabóság” Kapu-ucca 20. em. 9284

Keresek 15-20 ezer lei kölcsönt jó bizto-
síték mellett. Ajánlatok 92-94 szám alatt a kiadóba
kéretnek. 9285

Tehertároló: elvállalok kisebb, nagyobb
szállításokat. Brasó, bolonyai Malom u 8. 9286

Udvar-fürdőn szobák pensióval és pen-
sio nélkül megfoghatók június hóban 80% red-
vezmény. Érdeklődni: Adler, Kapu-u. 14. 9287

Háziszótár
ványolaga, preselés, a f...
V...-u...-u...
azonnal ind...
... 24...